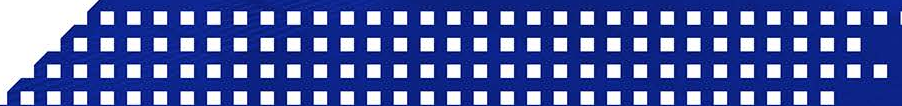

Gelijke kansen op een gezonde start

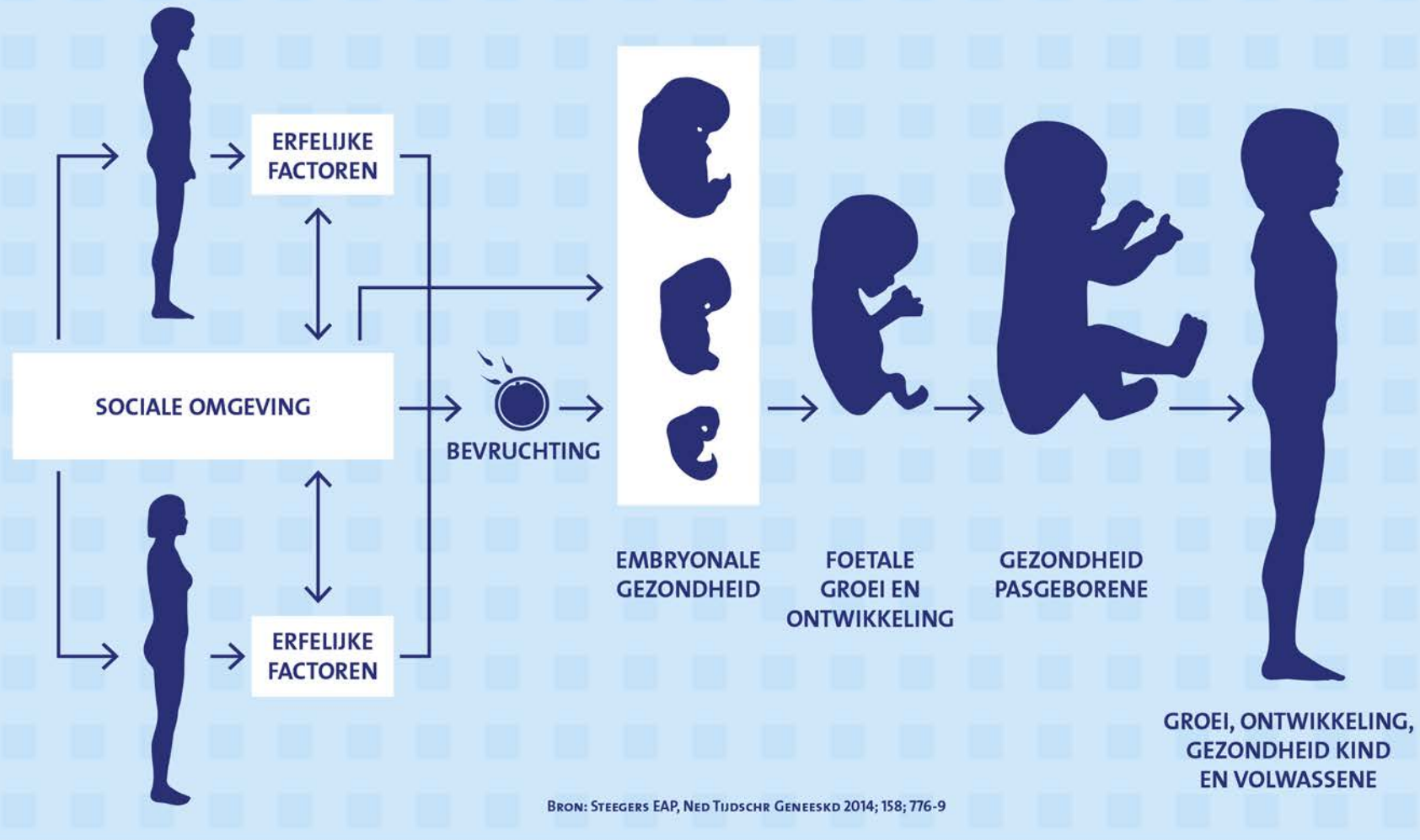
Adja J.M. Waelput

18 september 2018

a.waelput@erasmusmc.nl

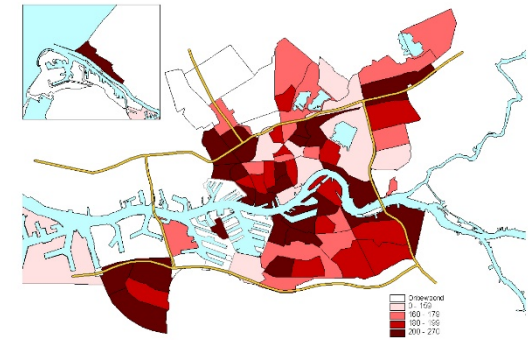

HET KWETSBARE BEGIN; EMBRYONALE EN FOETALE GEZONDHEID

Grote verschillen in perinatale gezondheid ...

- slechtere zwangerschapsuitkomsten bij vrouwen met
 - lage SES,
 - specifieke etniciteit
 - vrouwen wonend in een achterstandswijk
- invloed van juist niet-medische risico's en armoede
- stapeling zorgt voor slechte perinatale uitkomsten

[Poeran et al., 2011](#)

... en kansen verderop in het leven

Een minder goede start beïnvloedt je eigen levensloop
& de gezondheid van toekomstige generaties

Actieprogramma Kansrijke Start

Ieder kind verdient de best mogelijke start van zijn of haar leven en een optimale kans op een goede toekomst. De eerste 1000 dagen van een kind zijn cruciaal voor een goede start. De gezondheid van een kind voor, tijdens en na de geboorte blijkt een belangrijke voorspeller te zijn van problemen – zowel fysiek als mentaal – op latere leeftijd. Minister Hugo de Jonge (VWS), gemeenten, partijen uit de geboortezorg en de jeugdgezondheidszorg (JGZ) slaan daarom in het actieprogramma Kansrijke Start de handen ineen om de kinderen van vandaag en de volwassenen van morgen een betere kans te bieden.

 [Download 'Actieprogramma Kansrijke Start'](#)

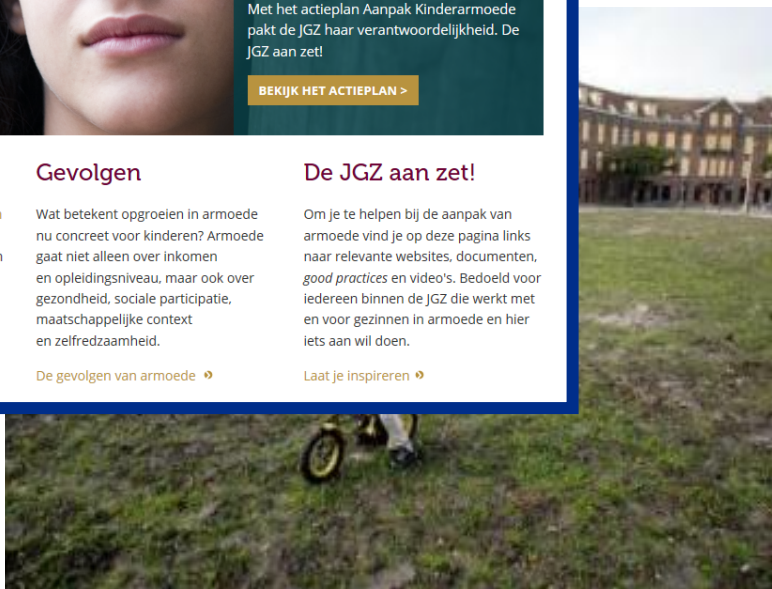
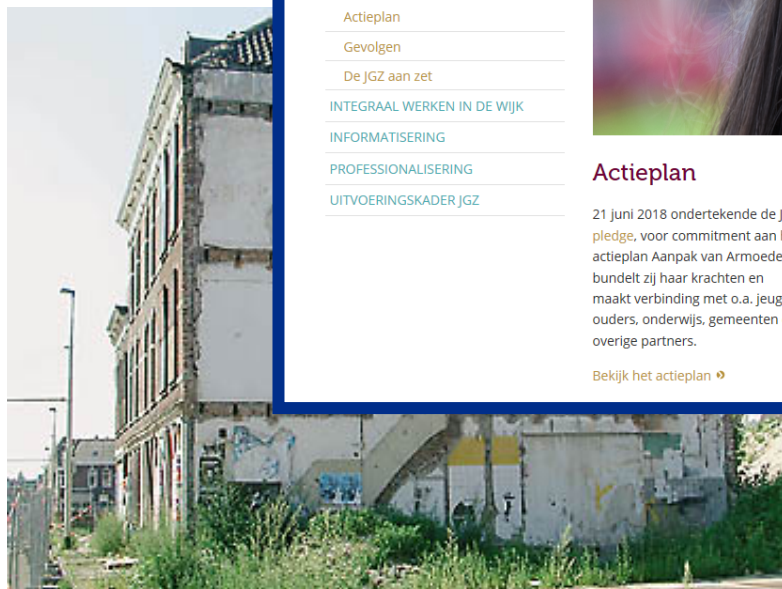
PDF document | 32 pagina's | 473 kB

Publicatie | 12-09-2018

Armoede

Nederlands
Centrum
Jeugdgezondheid

[HOME](#) [INLOGGEN](#) [ZOEKEN](#)

[OVER NCJ](#) [THEMADOSSIERS](#) [PRODUCTEN & DIENSTEN](#) [ACTUEEL](#) [CONTACT](#)

[JGZ PREVENTIEAGENDA](#)
[JGZ TECHAGENDA](#)
[OUDERSCHAP](#)
[HECHTING](#)
[AANPAK KINDERMISHANDELING](#)
[AANPAK SCHOOLVERZUIM](#)
AANPAK ARMOEDE
[Actieplan](#)
[Gevolgen](#)
[De JGZ aan zet](#)
[INTEGRAAL WERKEN IN DE WIJK](#)
[INFORMATISERING](#)
[PROFESSIONALISERING](#)
[UITVOERINGSKADER JGZ](#)

Aanpak Armoede

Armoede is vaak een gevolg van meerdere (complexe) factoren en vraagt om een brede aanpak. De JGZ is een belangrijke schakel in het signaleren van armoede én in het ondersteunen van gezinnen in armoede bij de opvoeding van kinderen.

Met het actieplan Aanpak Kinderarmoede pakt de JGZ haar verantwoordelijkheid. De JGZ aan zet!

[BEKIJK HET ACTIEPLAN >](#)

Actieplan

21 juni 2018 ondertekende de JGZ een **pledge**, voor commitment aan het actieplan Aanpak van Armoede. Hierin bundelt zij haar krachten en maakt verbinding met o.a. jeugdigen, ouders, onderwijs, gemeenten en overige partners.

[Bekijk het actieplan »](#)

Gevolgen

Wat betekent opgroeien in armoede nu concreet voor kinderen? Armoede gaat niet alleen over inkomen en opleidingsniveau, maar ook over gezondheid, sociale participatie, maatschappelijke context en zelfredzaamheid.

[De gevolgen van armoede »](#)

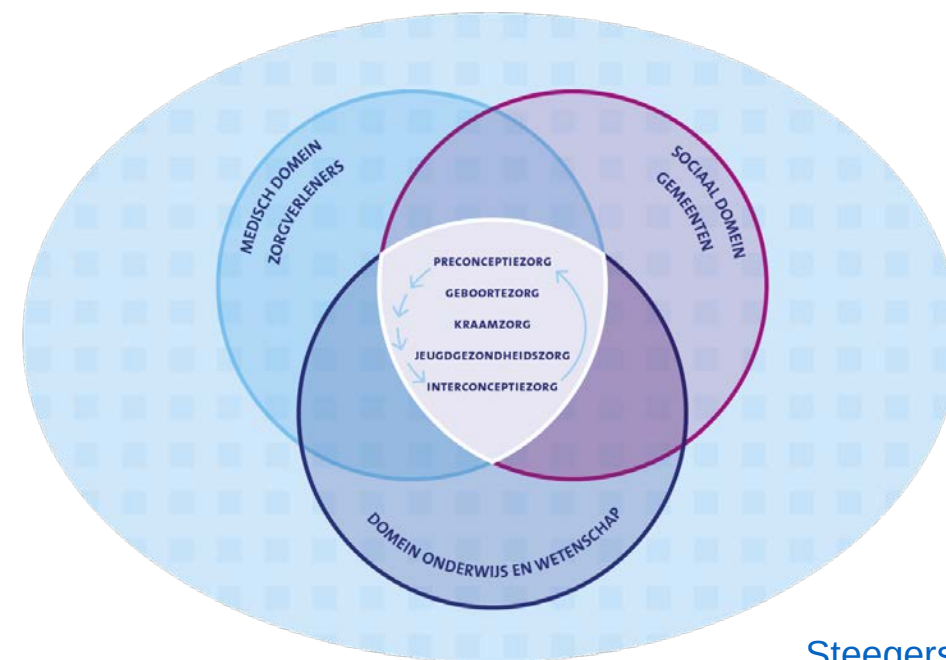
De JGZ aan zet!

Om je te helpen bij de aanpak van armoede vind je op deze pagina links naar relevante websites, documenten, *good practices* en video's. Bedoeld voor iedereen binnen de JGZ die werkt met en voor gezinnen in armoede en hier iets aan wil doen.

[Laat je inspireren »](#)

Verbinding nodig tussen geboortezorg & gemeenten

- agendeer de *gezonde start*
- *show, don't tell*
- verbind domeinen
- stem zorg af
- zet innovatie & zorgexperimenten in

Steegers, 2017

HOME INTEGRALE AANPAK INSTRUMENTEN NIEUWS PROGRAMMA GEZOND IN...

PRAKTIJKVOORBEELDEN BLOGS PRIKBORD KALENDER DEELNEMERS

'WAAR JE WIEG STAAT, BEPAALT JE KANS OP EEN GOEDE GEZONDHEID'

'Waar je wieg staat, bepaalt je kans op een goede gezondheid'

Waar je wieg staat, bepaalt je kans op een goede gezondheid

Hoogleraar verloskunde en gynaecologie Eric Steegers kan zich nog goed herinneren dat hij uit zijn kantoorkamer uitkeek over de Rotterdamse wijk Charlois. 'We hadden net ontdekt dat de babysterfte in die wijk drie tot vier keer hoger ligt dan gemiddeld.' Hoe kon dat gebeuren op een paar kilometer afstand van het Erasmus MC, dat over alle wetenschappelijke kennis beschikt om babysterfte te voorkomen?

Als gynaecoloog heb je daar toch geen invloed op?

'Daarom zijn we in Rotterdam op de wethouder afgestapt. Toen zij de cijfers zag, zei hij: nu is het niet alleen jouw probleem maar ook het onze. Met andere woorden: het is niet alleen een medisch maar ook een sociaal probleem. En om die twee domeinen te verbinden, is de gemeente nodig.'

Wat kunnen gemeenten doen?

'We hebben bijvoorbeeld zorgpaden ontwikkeld voor mensen met problemen in het sociale domein. Krijg ik als gynaecoloog een vrouw op mijn spreekuur die in de stress zit vanwege hoge schulden? Dan zie ik met één druk op de knop waar ze terecht kan voor schuldsanering. Vroeger moest je daarvoor een middag rondbellen. Gemeenten komen veel in contact met mensen die zwanger zijn of zwanger willen worden – niet alleen via het consultatiebureau maar ook gewoon aan de balie van het gemeentehuis. Jonge stellen kun je bijvoorbeeld wijzen op een preconceptieconsult, waar ze leren hoe ze een zwangerschap zo gezond mogelijk laten beginnen.'

Wat zijn de plannen voor de komende drie jaar?

'Samen met Gezond in... en DRIFT gaan we contact leggen met alle GIDS-gemeenten. We peilen eerst de behoeften in elke gemeente. Afhankelijk daarvan bieden we advies op maat en delen we goede voorbeelden voor een integrale aanpak, waarin aandacht is voor goede zorg én voor achterliggende oorzaken. Ook gaan we onze kennis over een gezonde start verder verdiepen via onderzoek.'

[Gezond in ...](#)

Erasmus MC

Maar hoe? Gestart met interventies ... (1)

- op tijd beginnen: ver voor de zwangerschap
pre/interconceptiezorg
- systematische screening op medische én niet-medische risicofactoren
screeningsinstrument (zwangerschap, kraamperiode, jonge kind)
- toeleiding naar zorg in het juiste domein
lokale zorgpaden
- zo nodig multidisciplinair overleg

Maar hoe? Gestart met interventies ... (2)

Met gemeenten en

- van verloskundigen, gynaecologen en huisartsen
- kraamzorg
- JGZ
- sociaal domein, schuldhulpverlening, MEE, Veilig Thuis enz

Een gezonde start van de zwangerschap is belangrijk voor jou en voor je baby. Denk jij na over een volgende zwangerschap? Laat je dan informeren over het kinderwensspreekuur. Denk je erover om weer zwanger te worden? De websites www.strakzwangerworden.nl en www.zwangervijzer.nl geven je tips over hoe je zo gezond mogelijk zwanger kunt worden. Dat is belangrijk voor de gezondheid van je toekomstige kind. Maar ook voor je eigen gezondheid tijdens de zwangerschap.

persoon, zwangerschap, gezondheid, ontwikkeling, verloskundig, voortbeweging, zwangere

video 5:52 jaar, Achter, Culin, Gezondheid, hoe te do, zwangerschap, gezondheid, ontwikkeling, veiligheid 21 november 2017 11:42

Over Groterworden.nl

Alles, maar dan ook alles, over de gezondheid, groei en ontwikkeling van kinderen van 0-18 jaar door dertien samenwerkende JGZ organisaties.

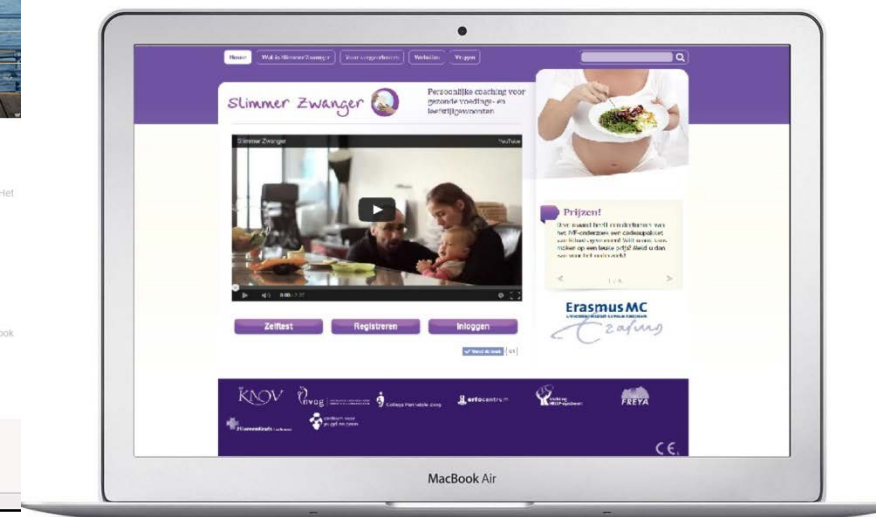
DENK JIJ NA OVER EEN VOLGENDE ZWANGERSCHAP? GEEF JE KIND EEN GEZONDE START!

Adviezen vóór en tijdens de zwangerschap:

- Slik foliumzuur
- Stop met roken, alcohol en drugs
- Eet verse groenten en fruit
- Zorg voor een gezond gewicht
- Beweeg voldoende
- Bespreek medicijngebruik of (chronische) ziekte

scholingen

Gezond opgroeien voor iedereen!

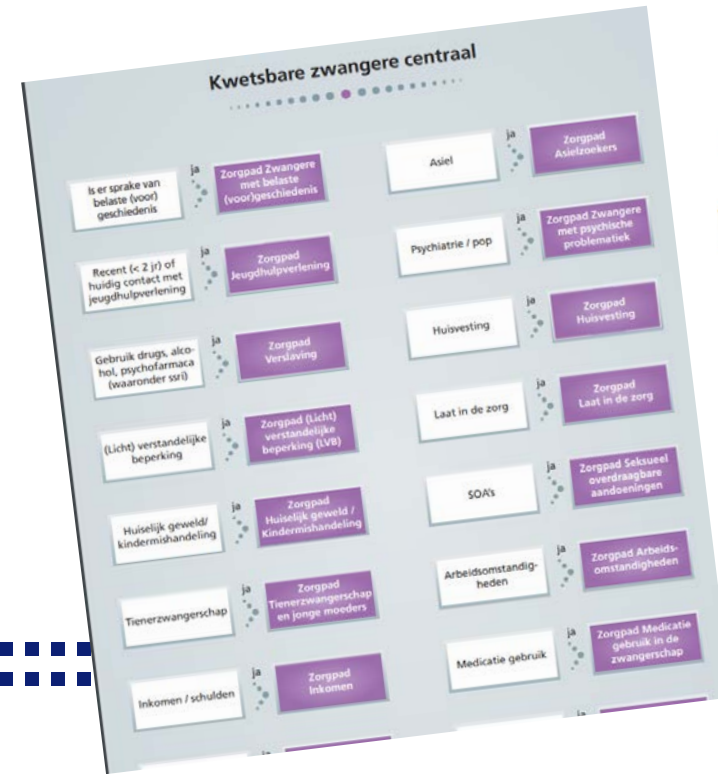
Afspraken over wie wat doet

Met vaak nieuwe partners

Aansluiten bij / versterken van wat er is

Blauwdruk voor zorg aan kwetsbare zwangeren

Links naar de voorbeelden

[Zorgpaden in de gemeente Groningen](#)

[Blauwdruk kwetsbare zwangeren](#) van regionaal Consortium ZuidWest Nederland

[Factsheet zorgpaden](#)

[Zorg voor kwetsbare zwangeren](#), handreiking van de KNOV

Netwerken kwetsbare zwangeren in [Dordrecht](#) of [Arnhem](#)

[Moeders van Rotterdam](#)

Vroegsignalering en toeleiding [R4U](#) en [Mind2Care](#)

[Preventieagenda van het College Perinatale Zorg](#)

Lessen uit HP4All

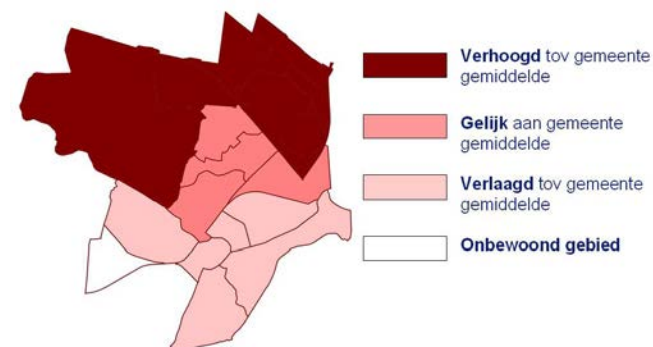
Creëer gezamenlijke verantwoordelijkheid/urgentie

Focus op lokaal

- aanpassing aan de lokale situatie & lokale aanpak
- ken, erken & benut elkaars deskundigheden en netwerken (je hoeft niet alles zelf te doen)

Verbind wat er al is

Zorg voor een lokale kartrekker

Lessen uit HP4 All

Creëer ge

Focus op

- aanpa
- ken, e
zelf te

Verbind v

Zorg voor een lokale kartrekker

NCJ Centrum Jeugdgezondheid

OVER NCJ THEMADOSSIERS PRODUCTEN & DIENSTEN ACTUEEL CONTACT

JGZ PREVENTIEAGENDA
JGZ TECHAGENDA
OUDERSCHAP
HECHTING
AANPAK KINDERMISHANDELING
AANPAK SCHOOLVERZUIM
AANPAK ARMOEDE
INTEGRAAL WERKEN IN DE WIJK
Het programma
INFORMATISERING
PROFESSIONALISERING
UITVOERINGSKADER JGZ

Integraal Werken in de Wijk

Intensieve samenwerking tussen zorg- en welzijnsprofessionals is essentieel om meervoudige vragen en problemen optimaal aan te pakken.

Integraal werken in de Wijk is een programma om kennis te verzamelen, verrijken en verspreiden over deze integrale aanpak. Ons doel is beleidsmakers en professionals inzicht te geven in wat werkt.

Het programma

Integraal werken in de Wijk is samenwerking tussen Movisie, NCJ, Nederlands Jeugdinstituut, Vilans en de Werkplaatsen Sociaal Domein.

[Lees meer over het programma](#)

Publicaties

Het NCJ en partnerorganisaties publiceren regelmatig interviews en good practices rond 'Integraal Werken in de Wijk'. Deze zijn te vinden op de website voor 'Integraal Werken in de Wijk' en de bibliotheek.

[Bekijk de bibliotheek](#)

www.integraalwerkenindewijk.nl

Deel vragen en

Contactpersonen

Verhoogd tov gemeente gemiddelde
Gelijk aan gemeente gemiddelde
Verlaagd tov gemeente gemiddelde
Onbewoond gebied

...niet alles

Gezond in... start samenwerking met Erasmus MC en DRIFT om gemeenten te ondersteunen bij aanpak 'gezonde start'

Op 14 februari 2018 geplaatst door Julie Vroom

Gezond in...(Pharos en Platform31), werkt de komende drie jaar samen met Erasmus MC en onderzoeksinstituut DRIFT. Met de kennis en ervaring van deze partijen kunnen de 165 GIDS-gemeenten (Gezond in de Stad) hun lokaal beleid en aanpak van gezondheidsachterstanden verbreden en versterken op gezonde start.

Investeren in toekomstige generaties

Hugo de Jonge, minister van VWS, wil investeren in de gezondheid van toekomstige generaties. De minister bracht op 7 februari jl. een bezoek aan de gemeente Schiedam en bekeek met eigen ogen hoe deze gemeente de kans op een gezonde start vergroot. Schiedam is één van de 17 gemeenten die met kennis uit het programma **Healthy Pregnancy 4all** (Erasmus MC), werkt aan een samenhangende aanpak rond gezonde start. **Lees meer** en bekijk de reportage van dit bezoek.

Schiedam inspireert minister Hugo de Jonge | Pharos ,...

Ministerie van Volksgezondheid,
Welzijn en Sport

drift
for transition

PHAROS
EXPERTISECENTRUM GEZONDHEIDSVerschillen

Erasmus MC
Erasmus

Perinatale gezondheid & aanpak gezondheidsachterstanden door gemeenten

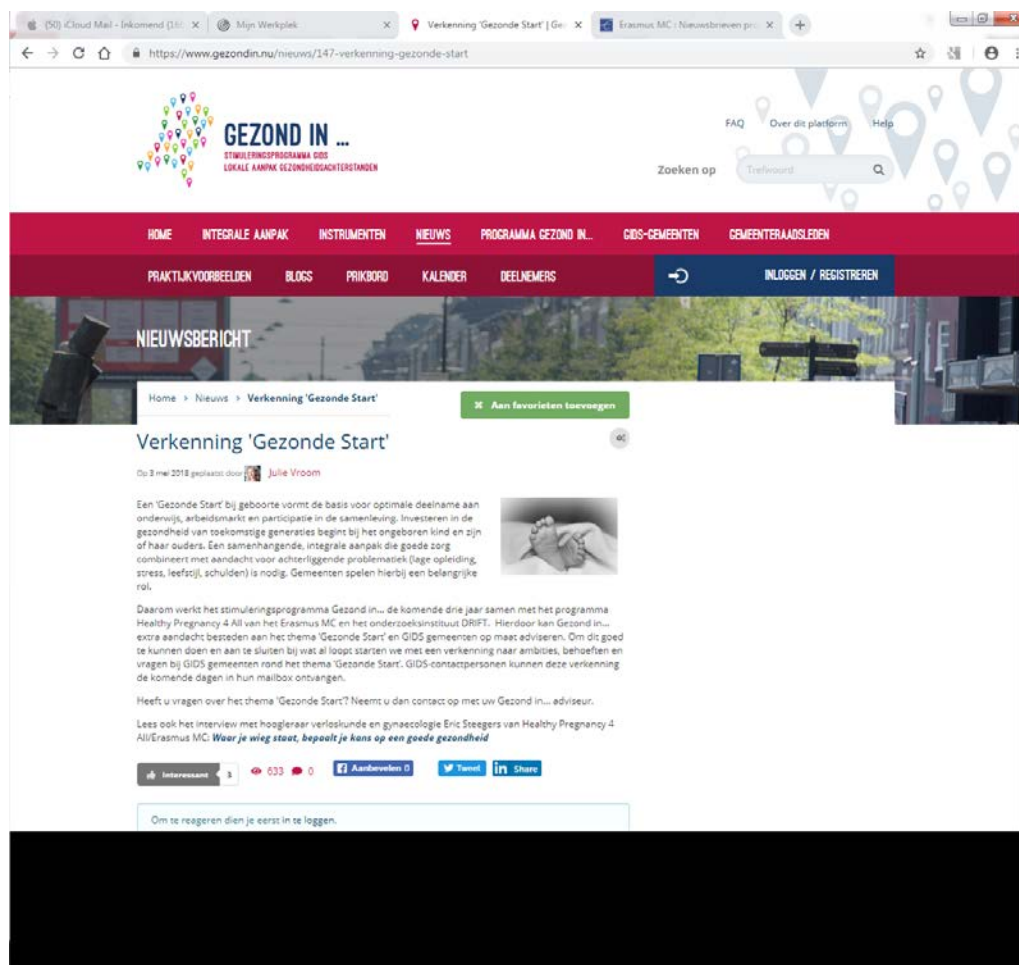

Ministerie van Volksgezondheid,
Welzijn en Sport

PHAROS
EXPERTISECENTRUM GEZONDHEIDSVERSCHILLEN

drift
for transition

Erasmus MC
Erasmus

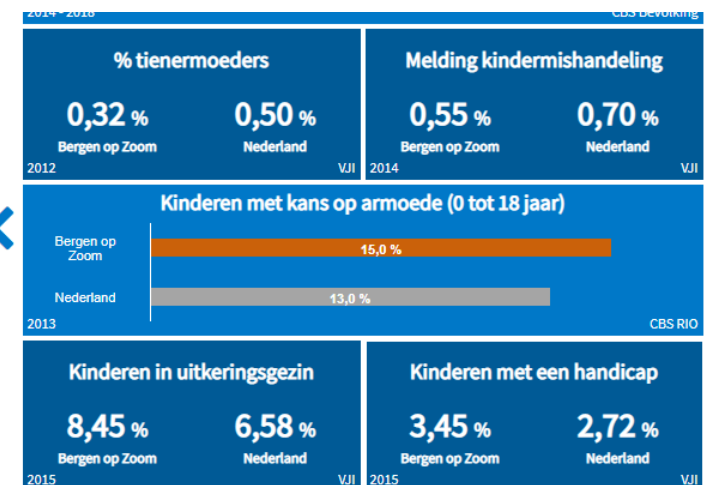
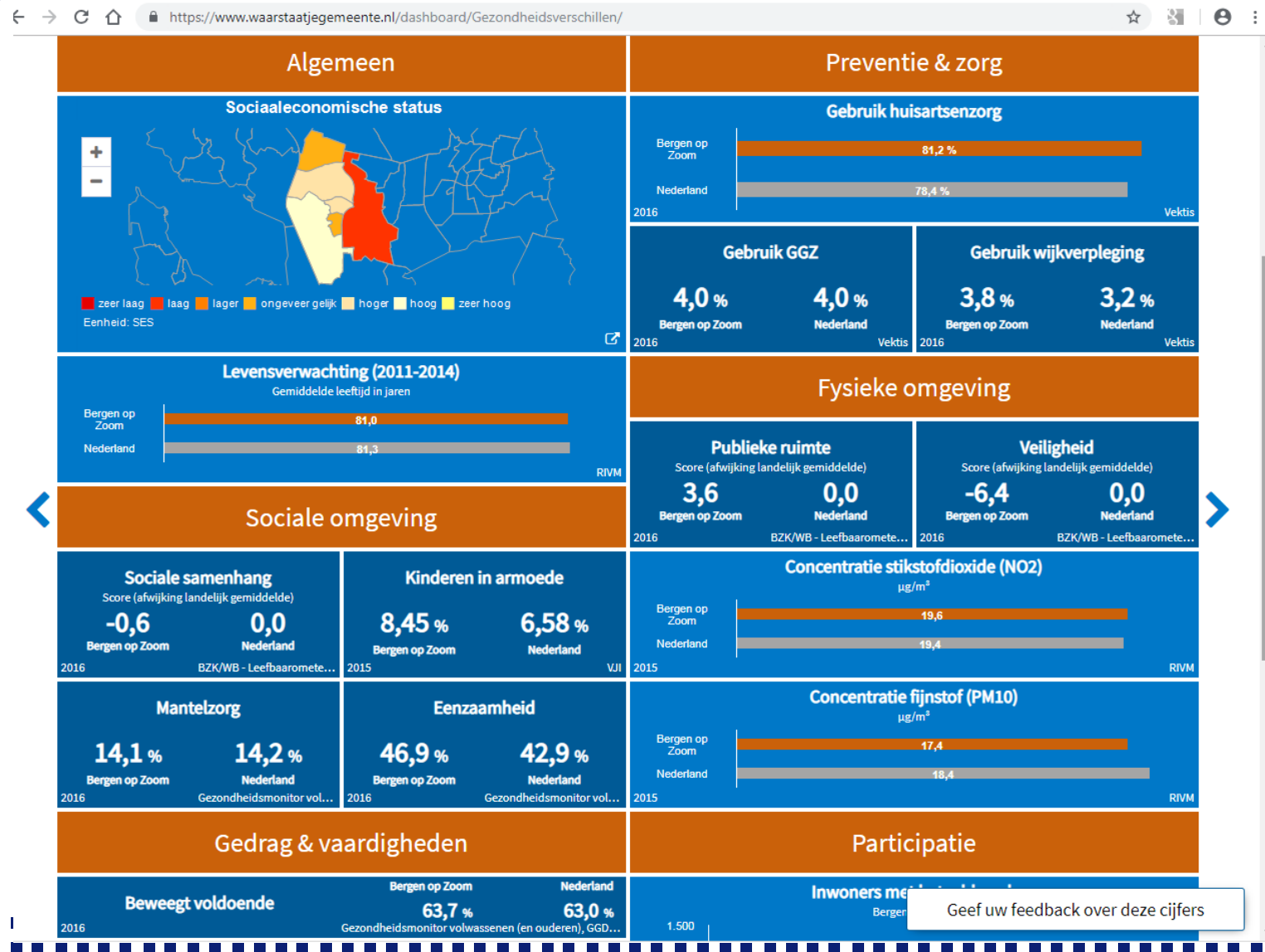
Verkenning onder GIDS gemeenten naar

- huidige stand van zaken
- behoeften
- ambities

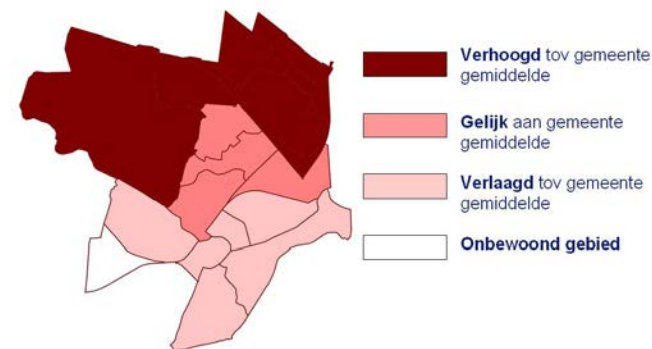
Interviews & focusgroepen

Input voor advisering aan gemeenten & leertrajecten

Waarstaatjegemeente

waarstaatjegemeente

Wat?

- gegevens over ziekte en sterfte rond de geboorte (+ invloeden)
- met data die er al zijn (geen nieuwe registratieplichten)

Met wie?

- samen met [GGD GHOR](#), [RIVM](#), [Pharos](#), [Perined](#) en [VNG Realisatie](#)
- aansluiting bij de tegel [gezondheidsachterstanden](#) en [jeugd](#)

Vanaf 2019

